

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/50/2015
Identifikačné číslo spisu:	5013200953
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5013200953.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky A. U., bytom N. (ako právna nástupkyňa po K. U., narodenom XX. K. XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, naposledy bytom N., zomrelom dňa XX. S. XXXX), proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 23. septembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/297/2013-74 zo dňa 2. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/297/2013-74 zo dňa 2. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 23. septembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. priznala navrhovateľovi od 22. mája 2008 starobný dôchodok v sume 3 422,-Sk mesačne, postupne valorizovaný od 1. januára 2013 zvýšený na sumu 149,60 Eur mesačne. Nárok na starobný dôchodok odporkyňa posúdila v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR.

V priebehu konania navrhovateľ zomrel (dňa XX. S. XXXX), preto súd v konaní pokračoval s jeho právnu nástupkyňou - A. U. (manželkou navrhovateľa).

Krajský súd v súlade s ust. § 2501 - § 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s administratívnym spisom odporkyne, ako aj ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že podľa potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru

väzenskej a justičnej stráže SR č. GR ZVJS-12253-2013 zo dňa 7. februára 2013 pre nárok na výsluhový príspevok bola započítaná doba základnej vojenskej služby od 1. apríla 1970 do 29. marca 1972 v II. kategórii funkcií, doba služby príslušníka ZVJS od 1. decembra 1973 do 31. decembra 1998 v II. kategórii funkcií a od 1. januára 1999 do 31. júla 1999 v III. pracovnej kategórii. Na určenie sumy priznanej dávky Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia bola navrhovateľovi zhodnotená doba služobného pomeru v rozsahu 27 rokov.

Ďalej súd uviedol, že rozhodnutím č. GR ZVJS-12253/30-99 zo dňa 12. augusta 1999 bol pôvodne označenému navrhovateľovi od 1. augusta 1999 podľa § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. priznaný výsluhový príspevok.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že výsluhový príspevok (predtým príspevok za službu) vzhľadom na iný spôsob výpočtu nie je rovnocenný výsluhovému dôchodku, priznanému podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z., resp. predtým podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z.z. Výsluhový príspevok nie je výsluhovým dôchodkom, naďalej je výsluhovým príspevkom podľa predchádzajúcich zákonných úprav a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 114/1998 Z.z. sa iba považoval a tiež sa následne podľa prechodných ustanovení zákona č. 328/2002 Z.z. považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona, najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia, priznanú podľa predchádzajúcich predpisov.

K 22. máju 2008 získal navrhovateľ 13 947 dní obdobia dôchodkového poistenia. Pri posúdení nároku na dôchodok a určenie jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia (vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov považujú). Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané.

Podľa § 60 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ získal 38 rokov a 77 dní obdobia dôchodkového poistenia.

Podľa § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení suma starobného dôchodku poistenca, ktorému sa do 31. decembra 2023 priznávajú nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, a to vrátane úpravy starobného dôchodku podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. a zvýšenia dôchodku podľa zákona č. 222/2003 Z.z.

Priemerný osobný mzdový bod 1,2254 x 38,2110 rokov obdobia dôchodkového poistenia x aktuálna dôchodková hodnota 249,14 = 11.666,- Sk mesačne.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona.

Podľa § 274 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení suma starobného dôchodku poistenca, ktorému sa do 31. decembra 2023 priznávajú nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenie dôchodkov prebiehajúcich podľa osobitného predpisu.

Suma starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 je určená z priemerného mesačného zárobku 4.067,- Sk za roky 1998, 1997, 1996, 1995, 1994. Započítaná doba zamestnania je 35 rokov, na dobu zamestnania pred 18. rokom veku sa neprihliada. Starobný dôchodok je 77,50 % priemerného mesačného zárobku, to znamená 3 152,- Sk mesačne. K uvedenej sume patrí úprava podľa zákona č. 306/2002 Z.z. v znení zákona č. 639/2002 Z.z. o 4 804,- Sk mesačne na 7 956,- Sk mesačne

a zvýšenie podľa zákona č. 222/2003 Z. z. o 491,- Sk mesačne na 8 434,- Sk mesačne.

Suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je 11 666,- Sk mesačne a suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov je 8 434,- Sk mesačne. Pretože suma starobného dôchodku určená podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je vyššia, starobný dôchodok patrí v tejto sume.

Podľa § 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach ak má alebo by mala inak chránená osoba nárok na dávku ustanovenú v tomto Dohovore a ak dostáva inú peňažnú dávku sociálneho zabezpečenia za tú istú sociálnu udalosť, môžu sa dávky podľa tohto Dohovoru krátiť alebo zastaviť za určených podmienok a v určenom rozsahu za podmienky, že časť dávok, ktorá sa kráti alebo je zastavená, nepresahuje druhú dávku.

Pretože navrhovateľ je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky a na určenie sumy starobného dôchodku bola zhodnotená doba služby a osobné vymeriavacie základy získané počas výkonu služby, suma starobného dôchodku sa zníži podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky.

Suma starobného dôchodku v sume 3.422,- Sk mesačne je určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku 11 666,- Sk a sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej dobe služby 8 244,-Sk.

Takto vypočítanú sumu starobného dôchodku odporkyňa ďalej valorizovala podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nasledovne:

- od 1. júla 2008 na sumu 3 594,- Sk mesačne,
- od 1. januára 2009 na sumu 127,60 Eur mesačne,
- od 1. januára 2010 na sumu 131,50 Eur mesačne,
- od 1. januára 2011 na sumu 133,90 Eur mesačne,
- od 1. januára 2012 na sumu 138,40,Eur mesačne,
- od 1. januára 2013 na sumu 149,60 Eur mesačne.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie z dôvodu, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný. Navrhla napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmeniť, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa jej názoru sa mal krajský súd zaoberať všetkými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré navrhovateľ uviedol vo svojom opravnom prostriedku zo dňa 28. októbra 2013 ako aj dôkazmi a skutočnosťami, ktoré navrhovateľ uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 12. marca 2014. Súd však vôbec tieto dôkazy nevykonala. Dôkazom toho je skutočnosť, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku len všeobecne bez právneho zdôvodnenia konštatuje skutočnosti, ktoré nemajú absolútny vplyv ani na priznanie a už vôbec na krátenie sumy starobného dôchodku na ktorý navrhovateľovi vznikol zákonný nárok (článok 33 ods. 2 Dohovoru č. 128). Podľa judikatúry NS SR pri vydávaní rozhodnutia musí súd mať na pamäti tieto základné hľadiská pre vznik rozhodnutia - či rozhodnutie zodpovedá skutočnému stavu veci, či rozhodnutie zodpovedá platným právnym predpisom (§ 2 a § 157 ods. 2 O.s.p.) a nie iba úvahe súdu, či rozhodnutie vychádza z konkrétneho zákonného ustanovenia vzťahujúceho sa na prejednávanú vec, odôvodnenie rozsudku musí byť jasné výstižné a preskúmateľné (§ 157 ods. 1 O.s.p.).

Ďalej navrhovateľka poukázala na znenie ustanovenia § 157 ods. 1 a 2 O.s.p. ako i na to, že aj z judikatúry súdu vyplýva potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu, nestačí len odkaz na určité časti zákonov.

Poukázala na to, že výsluhový dôchodok nie je dávkou poskytovanou za prežitie určitého veku, t. j. za tú istú sociálnu udalosť (čl. 19 Dohovoru), za ktorú je poskytovaný starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia, výsluhový dôchodok priznaný podľa zákona č. 328/2002 Z.z. nie je starobným dôchodkom ani obdobným dôchodkom v zmysle Dohovoru č. 128, výsluhový dôchodok od 1. júla 2002 sa považuje za štátnu dávku, ktorú nemožno považovať za starobný dôchodok v zmysle Dohovoru, lebo jeho požiadavkám nezodpovedá, vznik nároku na výsluhový dôchodok nie je odvodený od dovŕšenia veku potrebného pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení, resp. sociálnom poistení.

Naopak je založený len na princípe výsluhy, t. j. trvania služobného pomeru počas určeného počtu rokov, teda nárok na výsluhový dôchodok nevzniká za tú istú sociálnu udalosť, t. j. dovŕšením dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa názoru navrhovateľky nemá nič spoločné so spravodlivosťou, zákonnosťou, nestrannosťou a nezávislosťou súdu. Je to len zo strany súd zámerné (na základe politickej objednávky) účelové konanie.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu písomne vyjadrila prípisom zo dňa 18. mája 2015 a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Odvolací súd v uvedenej právnej veci udáva, že predmetom preskúmania súdom je rozhodnutie odporkyne zo dňa 23. septembra 2013, č. XXX XXX XXXX X, ktorým bol navrhovateľovi priznaný podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od XX. K. XXXX starobný dôchodok v sume 3 422,- Sk mesačne, od 1. januára 2013 v sume 149,60 Eur mesačne. Týmto rozhodnutím bol realizovaný rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/104/2013-25 zo dňa 25. júla 2013.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreného v rozhodnutí č. 55/25011 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ak je príspevok za službu, priznaný ako dávka sociálneho zabezpečenia, považovaný za výsluhový dôchodok, môže od dovŕšenia veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení (zabezpečení) plniť funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) len vtedy, ak jeho výška zodpovedá výške starobného dôchodku primeranej dobe trvania služobného pomeru.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku namietal postup odporkyne pri výpočte starobného dôchodku v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128, rozhodnutie považoval za nesprávne a nezákonné a žiadal ho zrušiť. Nesúhlasil s tým, aby odporkyňa jeho starobný dôchodok krátila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, spravujúc sa citovanými ustanoveniami zákonov, vzhľadom na jednoznačnosť skutkového a právneho stavu v prerokúvanej veci, v podstate odkazuje na konanie pred krajským súdom a odôvodnenie jeho napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Krajský súd sa vysporiadal v dostatočnej miere s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa, vykonal dostatočné potrebné dokazovanie týkajúce sa správnosti výpočtu dôchodkovej dávky. Nárok navrhovateľa bol posúdený správne v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom zabezpečení a poistení a zabezpečení a ustálenou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Dôvody uvedené v odvolaní odvolací súd považuje za právne irelevantné vo vzťahu k prejednávanej veci, ktoré nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa názoru najvyššieho súdu rozsudok krajského súdu je taktiež náležite odôvodnený v súlade s ustanovením § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.